

Luxembourg, 16. travnja 2018.
(OR. en)

7735/18

COAFR 89
CFSP/PESC 319
COHOM 47
COHAFA 23
RELEX 303

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Na datum:	16. travnja 2018.
Za:	Delegacije
Predmet:	Južni Sudan
	– Zaključci Vijeća (16. travnja 2018.)

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o Južnom Sudanu kako ih je Vijeće usvojilo na 3613. sastanku održanom 16. travnja 2018.

Zaključci Vijeća o Južnom Sudanu

1. U pogledu osiguravanja mira u Južnom Sudanu 2018. kritična je godina s obzirom na to da ističe mandat prijelazne vlade nacionalnog jedinstva, kako je utvrđeno u Sporazumu o rješavanju sukoba u Južnom Sudanu (ARCSS). EU snažno podupire napore Međuvladinog tijela za razvoj (IGAD) u traženju rješenja za situaciju i uspostavljanju mira u Južnom Sudanu s pomoću Foruma na visokoj razini za revitalizaciju. Svi dionici trebali bi slobodno i bez straha moći sudjelovati na Forumu. EU pozdravlja istaknutu ulogu civilnog društva, mladih, žena i vjerskih organizacija tijekom prvih dviju faza Foruma. Potrebno je osigurati politički prostor za njihovo sudjelovanje, kao i za osjetljive skupine.

Iako se postupak i dalje temelji na ARCSS-u, rasprave moraju biti odraz stvarnog stanja na terenu. EU je i dalje duboko zabrinut zbog stalnih borbi te teških povreda i kršenja ljudskih prava koji su uzrokovali zastrašujuće razine ljudske patnje i opustošili zemlju. EU potiče sve stranke na pregovore kako bi se budućnost zemlje i potrebe njezinih građana stavilo na prvo mjesto.

2. EU potiče sve stranke koje sudjeluju u sukobu u Južnom Sudanu da odmah prekinu borbe te u dobroj vjeri sudjeluju u mirovnom procesu. Tijekom Foruma na visokoj razini za revitalizaciju sve stranke moraju pokazati stvarnu pojačanu predanost te ozbiljnost u vezi s postizanjem dogovora o: održivoj, revidiranoj podjeli odgovornosti, odgovornim, realističnim upravljačkim strukturama u kojima se odražava politička, regionalna i etnička raznolikost zemlje, jasnom prijelaznom razdoblju te nadziranim, trajnim i učinkovitim mehanizmima sigurnosnog sektora koji se ne mogu iskoristiti za ostvarivanje interesa pojedinih skupina. To je preduvjet za stvaranje temelja za održiv i trajan mir i stabilnost u Južnom Sudanu.

3. EU pozdravlja potpisivanje 21. prosinca 2017. sporazuma o prekidu sukoba, zaštiti civila i pristupu humanitarnoj pomoći. Međutim, EU je osobito zgrožen stalnim povredama sporazuma sa svih strana. Sve stranke moraju odmah prekinuti vojne i ostale povrede sporazuma, među ostalim ometanje humanitarnih operacija, neprijateljsku propagandu te uznemirivanje civilnog društva, medija i Mehanizma za praćenje prekida vatre i prijelaznih sigurnosnih mjera (CTSAMM). EU pohvaljuje dosadašnji rad na izvješćivanju o povredama sporazuma o prekidu sukoba u teškim okolnostima koji je obavljen u okviru Mehanizma. Ključno je da stranke bezuvjetno objave informacije o svojim vojnim jedinicama tako da Afrička unija (AU) može poduzeti mjere protiv onih koji su odgovorni za kršenja. EU poziva sve stranke na podupiranje verifikacijskog postupka, među ostalim olakšavanjem pristupa za CTSAMM.
4. EU snažno podupire važnu ulogu AU-a te neumorne napore Ujedinjenih naroda (UN) i njegove misije u Južnom Sudanu (UNMISS) u zaštiti civila i potpori mirovnom procesu. EU ponovno poziva na to da se UNMISS-u, kao i regionalnim zaštitnim snagama, mora omogućiti ispunjavanje mandatâ kako je utvrđeno RVSUN-om 2406 (2018). Naglašava kako je potreban ujedinjen pristup svih zemalja u regiji.

5. EU je i dalje ozbiljno zabrinut zbog stalne katastrofalne humanitarne situacije, čiji je glavni uzrok aktualni sukob. Sedam milijuna ljudi, odnosno dvije trećine stanovništva, hitno treba humanitarnu pomoć zbog više od četiri godine sukoba, pri čemu su djeca posebno izložena. Više od četiri milijuna ljudi raseljeno je, uključujući više od dva milijuna ljudi koji su pobjegli u susjedne zemlje. Humanitarne organizacije i dalje se suočavaju sa sigurnosnim prijetnjama i ostalim oblicima ometanja, uključujući birokratske zapreke. Stranke koje sudjeluju u sukobu stalno preusmjeravaju sredstva, među ostalim pretjeranim naknadama za radne dozvole i proizvoljnim porezima. EU osuđuje sve napade na humanitarno osoblje te potiče sve stranke koje sudjeluju u sukobu da odobre slobodan, siguran i neometan pristup svim područjima u skladu s međunarodnim humanitarnim pravom. EU također poziva sve donatore, agencije UN-a i nevladine organizacije na snažno zajedničko djelovanje radi sustavnijeg i odlučnijeg odgovora. EU poziva sve stranke da poštuju međunarodno humanitarno pravo, štite civile i olakšaju medicinsku skrb. Više nego ikad prije, trajan i siguran pristup humanitarnoj potpori od ključne je važnosti u sprječavanju ponavljanja gladi u 2018.

6. EU najoštrije osuđuje napade na civile, koji uključuju napade o kojima je izvijestila Komisija za ljudska prava u Južnom Sudanu, ali se ne ograničuju na njih. Teške povrede i kršenja ljudskih prava, od kojih se neke odnosno neka mogu ubrojiti u ratne zločine, poput etnički usmjerenog nasilja, silovanja i drugih oblika seksualnog i rodno uvjetovanog nasilja, novačenja i iskorištavanja djece tijekom sukoba, prisilnih nestanaka i pritvaranja u izolaciji, proizvoljnih uhićenja i pritvaranja, kao i mučenja, redovito se dokumentiraju te se o njima izvještava. Prostor u kojem branitelji ljudskih prava i novinari mogu slobodno djelovati nastavlja se sužavati diljem zemlje. Ne smije se dopustiti postojanje kulture nekažnjavanja; EU ističe hitnu potrebu za njezinim iskorjenjivanjem te ponovno poziva sve stranke da pozovu počinitelje na odgovornost i osiguraju učinkovite pravne lijekove za žrtve. EU snažno podupire uspostavu institucija tranzicijskog pravosuđa u Južnom Sudanu te prijelaznu vladu nacionalnog jedinstva potiče na ostvarivanje napretka u vezi s mehanizmima predviđenima u poglavlju V. ARCSS-a, a osobito da bez daljnje odgode potpiše Memorandum o razumijevanju o osnivanju hibridnog suda za Južni Sudan. EU će poduprijeti učinkovito funkcioniranje mehanizma u budućnosti.
7. EU snažno osuđuje visoke razine korupcije i nezakonitih financijskih tokova koje potpiruju sukob. Poziva na veću financijsku odgovornost, poštovanje međunarodnih financijskih standarda i odgovornu suradnju s regionalnim i međunarodnim financijskim sektorima te potiče Južni Sudan da se pridruži istočnoafričkoj i južnoafričkoj skupini za borbu protiv pranja novca. To je ključno kako bi se pokrenuo postupak ponovne uspostave povjerenja ljudi i međunarodnih partnera kada je riječ o upravljanju javnim sredstvima u Južnom Sudanu. EU je duboko zabrinut zbog stalnog uvoza oružja i navoda o regionalnom sudjelovanju. EU će nastaviti primjenjivati svoj samostalni embargo na oružje te ponovno poziva na embargo UN-a na oružje. EU pohvaljuje odluku 61. Vijeća ministara IGAD-a donesenu 26. ožujka 2018. o uvođenju ciljanih sankcija protiv pojedinih kršitelja sporazuma o prekidu sukoba te potiče AU da provede tu odluku. EU je i dalje spreman primijeniti sve odgovarajuće mjere na one koji ometaju politički proces.

8. Kada se postigne dogovor na Forumu na visokoj razini za revitalizaciju, a nova tranzicija započne, nova vlada Južnog Sudana morat će se uhvatiti ukoštac s ključnim izazovima. U prvom redu mora se postići trajni prekid vatre. Sigurnost stanovništva i poboljšani humanitarni uvjeti moraju se omogućiti radi poticanja sigurnog okružja za mogući dobrovoljni povratak izbjeglica i interno raseljenih osoba. Postupak preispitivanja ustava trebalo bi dovršiti na uključiv način, osiguravanjem otvorenog prostora za političko i građansko djelovanje. Trebalo bi pripremiti postupke za utvrđivanje odgovornosti, pomirenje i izlaganje istine jer su to prijeko potrebni elementi kojima se jamči pravda za stanovništvo. Njima će se postaviti temelji za uključive i vjerodostojne izbore koje će prijelazna tijela pripremiti prema revidiranim rokovima.

S obzirom na navedeno, EU bi bio spreman razmotriti najbolji način za potporu Južnom Sudanu na njegovu putu prema miru i stabilizaciji.
